

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

32 † legata & prælegata etiam de hñditate dici possunt & in restitutionem fideicommissi fieri de hñditate veniunt qñ testator simpliciter verbis vniuersalib⁹ vsus fuit, vt est tex. in d. l. cū virū C. de fideicō. in l. Lucius §. pluribus ff. ad trebel. & l. cū pater §. fidei tuæ ff. de leg. 2. Secō capiti rñdeo, q quauis fortè pp illa verba sine detractiōe alicuius trebellianica posset dici domū nō fuisse cōprehensā sub generali fideicōmissio cōprehensio sub prohibitione generali bonorū immobiliū, in qua verba illa sunt appōita, tñ ex hoc nō sequitur, q domus nō possit dici cōprehensā sub fideicōmissio vniuersali factio imēdiatē post heredū institutionē, in quo ea, vel similia verba nō sunt expressa, sicut in simili dicitur per Alex. in d. cōf. 26. & 252. Præterea rñdeo, q nō obstatē dicio motiuo, domus etiam sub fideicōmissio generali bonorū immobiliū comprehendit potuit, qā cū sub illo bona immobilia hereditaria, hoc est cōprehensa in institutione vniuersali, & in particulari dispositione, & consequenter etiam domus comprehendantur, dicendo postea sine vlla diminutione, & detractiōe alicuius trebellianica, referenda sunt singula singulis, quibus de iure sunt referenda: & ideo pp illis verba domus particulariter legata ab illo fideicōmissio vniuersali exclusā dici nō debet, qñ & si de legata particulariter trebellianica non detrahitur, tñ aliter, hoc est per legem falcidiam diminui dicitur, vt per totum ff. & C. & institut. ad legem falcidiam iuncto c. Raynaldus de test. Et hoc est, quod testator dicere voluit, exprimendo non solum de trebellianica, sed etiā de alia diminutione, q locū in rebus particularibus habere potest. Et hæc rñsio colligit ex ijs, quæ ipse testator dixit super dispositione, & fideicōmissio particulari domus, vbi simpliciter fit mentio de diminutione, & nō de trebellianica, vt ibi & sine vlla diminutione & c. ¶ Præterea & vltimo dico, q eo casu, quo domus comprehenditur, seu comprehendit potest sub fideicōmissio vniuersali in terminis nostris, sñ quod dictum fuit, tunc ex domo etiā trebellianica detrahi diceretur, sicut ex alijs rebus hereditarijs, & tñ tanquā ex fideicōmissio vniuersali detrahi diceretur, & nō tanquā ex legato particulari, † qñ trebellianica ipso iure oēs res hñditarias diminuit, & ex omnibus detrahitur, vt habetur in l. marcellus §. idē pōponius, & in §. res, quæ ff. ad trebel. Bal. in auth. res. quæ C. cōmu. de leg. Bar. in l. in quartā ff. ad l. fal. Bal. in l. 2. C. eo. ri. l. 3. l. lineā ff. eo. ti. itaq; ex pñdictis oibus cōcludendū est ad fauorem dñi Galeotti ipso ad domū magnā fore admittendū virtute fideicōmissi tam vniuersalis, q generalis, exclusā filia & hñde dñi Alberti, quæ ad dictā domū admitti nequit, nisi q mentē dñi Petri marie testatoris, cuius intentio fuit velle domū suā magis, q alia bona immobilia inter suos descendentes masculos in infinitum conservari debere cum qualitate tamen dictæ domui adiecta de qua in testamento, & prout plenissimē, ac cumulatissimē supra discussum fuit.

S V M M A R I V M.

- 1 Non honoratus non grauitur.
- 2 Grauari quis p fideicommissum non pōt in eo, quod ex legis dispositione, vel fortuito pcepit, quodq; ex intervallo ad ipsum, considerato presenti statu, erat peruentum.
- 3 Non honoratus commodo pecuniario, licet aliter sit honoratus, grauari non potest.
- 4 Grauari quis in plus non potest, quā fuerit honoratus.
- 5 Falsa latinitas non est attendenda, sed ad mentem testatoris adaptanda.
- 6 Filij, vel nepotes in cōditione positi, & grauari de restitutiōe censentur honorati.

- 7 Prohibitio alienationis facta per nomina collecta inducit fideicommissum inter illos, quos ea nomina comprehendunt, vt ordine successivo admittantur.
- 8 Grauari per nomina appellatiua etiā quoad ea, que si erant in re testatoris peruenirent, grauari possunt.
- 9 Hæres legatarij, & hæres heredis non solum per nomen simplex appellatiuum, sed etiam per proprium, & appellatiuum simul grauari potest.
- 10 Hæres legatarij, & hæres heredis non iudicio testatoris principali, sed ex legis dispositione, & iudicio transmissario venit.
- 11 Substitutionis reciproca natura est, vt actiue & passiuè situtū dicantur.
- 12 Testator substituens salua gradus prærogativa substitutionis ordinem successionis ab intestato inuicem videtur, & ad admittendum aditum supplet.

E P I T O M E.

TESTATOR instituens filios suos hæres, & eos, eorumq; filios, nepotes, & descendentes in finitū vulgariter, pupillariter, & per fideicommissum substituens, per hæc verba inter nepotes, & descendentes fideicommissum induxisse dicitur.

CASVS CONSILII.

HOMAS de Scardois de Solaro inter alia ab eo disposita per hæc verba legauit, item iure legari perpetui, & pro vseruatione domus suæ totiusque quatuordecim terræ aratoriar, & arboratæ reliquæ, & c. cū hoc, q nullo nunquā tpe, & quousq; vel cōtra colorem, q dici, & excogitari posset quolibet in futurū ipsas terras seu mōtalis possit, nec valeat, nec possint, nec valeant, nec debeant vendere, nec alienare, nec contrahere aliquem facere, nec fieri facere cū ea obpōnes fieri dā pro tpe, & in ppetuū ppetuū iptariū terrarū, & seu ipsius mōtalis quoquo mōto vt supra, nec in totū, nec in parte minima nec p hæres suos infra scriptos, nec p descendentes ex linea, & stirpe suorum haredum vsque in infinitū, & p prietas ipsius terræ, seu montalis p cōseruatione domus suæ, vt supra, pmaneat, seu pmanere debeat, ac pleno iure esse virtute pñsentis legati in ppetuū penes consanguineos, agnatos, & propinquos vsq; in infinitū dicti testatoris, & hoc omni meliori mō. iure, vñ cā, forma & c. In oibus autē suis bonis alijs mobilib⁹ & immobilibus, iuribus, & actionibus, & capite Thomæ testator sibi hæres vniuersales instituit, & esse voluit venerabilem virum dñm Frānciscū, Georgiū, & Carolū eius legitimos filios, & naturales plenius re, a quibus portionibus, & cū Dei benedictione, & c. rum, filios nepotes, & descendentes per rectā lineā masculinā sibi & inuicem substituit vulgariter, & pupillariter, & p fideicommissum i calu, quod si, vel aliquis eorum qncunque decederent stirpis legitimis, masculis, & naturalibus ex se, & legimo matrimonio genitis, & procreatis, salua semper gradu, & stirpis progradua omni meliori mō, via iure, & forma, quibus magis, & meli⁹ de iure fieri possit & debet, & prout latius de prædictis constat publico instrumentum scriptum, & rogatum ppetuū cum notarium etiam crassiori modo, quam testator fuerit. Mortuo testatore, filij, & hæres prædicti hereditati paternæ immiscuerunt, demum decedens dominus Frānciscus, postea Georgius pluribus filijs masculis legitimis, & naturalibus superstitibus, & vltimo loco mortuus est Carolus, superstitibus filijs eius filio legitimo, & naturali, condito tamen ppetuo

[illegible]

CONSILIVM LXXXII.

IUR. CA. id, de quo in themata quærit,
 primo aspectu videtur cõcludendum
 esse, q̃ dictos filios Georgij ipsos non
 posse admitti ex aliqua substitutione,
 vel fideicommissum auito, q̃ quoniam quem
 non grauo labeo. C. de fideicom. vbi ab
 testatorum, neque fideicommissum, ne-
 cessario, vel mortis causa donatione acce-
 deret fideicommissum relinquij p̃t l. j. hæc
 et seq. C. communia de leg. & di-
 ct. & si ff. de leg. 3. q̃ qui fortuito, non
 testatoris hereditatem, vel legatū percipit,
 etatudo, nec recipiendum est, vt qui nihil
 rogando obliges, & in l. j. sciendum.
 et q̃ eorum fideicommittere quem pos-
 sunt et ad quos aliquid est peruenitur nior
 etiam cum sit datur, vel dū eis non admittitur:
 et dicitur Thomas testator, qui filios, ne-
 cessarios eorum suorum filiorum institutorū
 etiam per fideicommissum substituit, nihil il-
 lud colligi non honorauit, nec ipsi iudicio testa-
 toris, seu partem aliquam hereditatis eius
 parti fuerunt, quauis fortuito aliquid ad eos
 perueniret, ergo inter ipsos substitutos
 fideicommissum reciprocum facere non
 apparet, dicit Ioannes nepos dicti Thomæ,
 quia masculis decessit, non potuit onere fi-
 lios ipsi Thomæ grauari, cum ab eo ho-
 nor non facit. ¶ Secundo, q̃ quando testator
 per fideicommissum illum, ad quem postea
 hereditarium peruenit mediãte persona ho-
 mo ex voluntate, & iudicio testatoris, sed ex
 institutione, puta ab intestato, vel aliter fortui-
 tud ad quem peruenit, non erat in continen-
 tiam, cõsiderato præsentis status, sed ex in-
 stituta quod, illi illud fideicommissum nõ va-
 cat. Bar. Alex. Sozi. Imola, & docto. alij cõ-
 tra. Item cum filio ff. de legat. j. & facit l. qui fun-
 dit filios sed legem falsci. Sed ad ipsum Io-
 annem hereditatis dicti Thomæ ex successio-
 ne intestato, vel ex testamento Caroli eius patris
 dicitur instituti perueniunt, & non ex volun-
 tate Thomæ, qui dictum Ioannem non hono-
 rare, nomine proprio, nec appellatiuo voca-
 tum nepotes suos, & descendentes adin-
 ter fideicommissum grauauerit, non autem
 instituit, ergo fideicommissum illis in iun-
 ctum valuit, nec effectum habere potuit. ¶ Ter-
 tium sufficit quem t̃ testator, seu eius volunta-
 tem honoratum, nisi cõmodo pecuniario fuisse
 testatoris, alioquin fideicommissio grauari nõ pos-

et, l. planè in n. cum l. sequen. ff. de leg. j. habetur per
 omnes post Bartin d. l. cum filio, & in d. lab eo c. vbi
 Cyn. Bald. & alij. C. de fideicom. Sed dictus Ioannes
 nepos Thomæ testatoris, cæteri q; sui nepotes, & de-
 scendentes ab ipso aliquo commodò pecuniario
 honorari non reperiuntur, ergo ab eodem aliquo
 onere fideicommissi grauari nō potuerunt. ¶ Quo-
 rto t q; in plus, quam fuerit honoratus, grauari nō
 potest, & testator grauando vltierius nihil agit. ciui-
 ratibus in fi. vbi Barto. & alij ff. de lega. j. faciunt nō,
 per Barto. in l. Pamphilo in fin. ff. de lega. 3. l. imperator
 §. i. centum ff. de leg. 2. ergo nepotes Thomæ tes-
 tatoris ab ipso adiunici in aliquo grauari nō po-
 tuerūt, cum in nihilo fuerint honorati; Neq; in cō-
 sideratione esse debet, qd ap ipsos nepotes grauatos,
 & sic ad ipsum Ioanem bona hereditarij dicti Tho-
 mæ peruenirent ex successione Caroli patris dicti
 Ioannis, & Georgij patris Stephani, & fratrum ab in-
 testato, seu ex illorum testamento, quoniam dicta
 bona ad illos peruenisse dicuntur non ex voluntate,
 & mēte Thomæ testatoris, sed fortuito, & casu quo
 dam, vt declarat Barto. in l. i. fundum in fi. ff. de leg. j.
 & argumento dicta l. ff. de si c. ff. de lega. 3. ¶ Præ-
 missis tamen non obstantibus, contrarium senten-
 tiam in casu nostro veriorē esse existimo, q; ius fi-
 deicommissi inter nepotes, & descendentes ipsius Tho-
 mæ testatoris extare dicatur, & consequenter q; per
 mortem dicti Ioannis, qui sine filiis masculis legiti-
 mis, & naturalibus decellit, substitutioni, & fideicō-
 missio locus sit, & dicti filij Georgij ad illud admitti
 de iure debeant. Ad quod dicendum ex pluribus mo-
 ueor, prius tamen præsupponendo, q; notarius, qui
 dictum testamentum Thomæ scripsit, ac de illo ro-
 gatus fuit, in pluribus partibus falsa latinitate vsus
 est, vt ex eius lectiōe apparet, & ideo de illa non est
 curandum, sed sola mens, & intētio testatoris est at-
 tendenda ad quæ verba etiam inepta, & falsam la-
 tinitatem cōtinentia sunt aptanda, & trahenda arg.
 l. in conditionibus primum locum. ff. de cond. & de
 mon. l. cum virum. C. de fideicom. c. intelligentia. c.
 propterea extra de verbi sign. iuncta l. Plautius, & ibi
 Bar. ff. de auro, & argen. leg. l. imperator, vbi Bart.
 & gl. ff. de statu. homi. glo. in c. ad auditiam de rescrip.
 & ibi docto. maximè Moder. l. in legatis. C. de lega.
 ¶ Modò q; fideicommissum dictarū validum factū
 inter dictos nepotes, & descendentes, primo demō-
 stratur, nā testator faciendo substitutionem recipro-
 cam nō solum voluit eam facere inter ipsos nepo-
 tes, & descendentes, sed et inter suos filios institutos,
 quia nō est verisimile, q; per illam voluerit provide-
 re nepotibus, & descendētib; & nō filiis suis in-
 stitutis in casu deficientium filiorum, vt colligitur
 ex illis verbis testamenti, & eorum, filios, nepotes,
 & descendentes & c. sub quibus etiam filios institutos
 comprehendere voluit, illa. n. verba, & eorum primo
 prolata secūdam veram grammaticā stare debebāt,
 & eos, & eorū filios & c. sed in illis, veluti & in alijs
 notarijs erant, vt ex tenore testamēti apparet, quo-
 niam testatores, & parētes semper in hoc casu filiis
 institutis, & honorarijs per restitutionem recipro-
 cam velle provideere solent, quā nepotibus, & de-
 scendentibus nō institutis, vt colligitur ex l. nā hoc
 iure. §. j. & l. Lucius, ac per totum ff. de vulg. & pupil.
 Præterea verisimilius est, quem voluisse grauari in-
 stitutos, & honoratos, illisq; substitui, quā non
 honoratos, arg. l. si duobus §. j. & ibi Alexan. & alij
 ff. de legati. dicta l. ab eo, & in l. cum quidam C. de
 lega. 2. Ex quibus inferatur quod cum huiusmodi re-
 ciprocā substitutio nedum inter nepotes, & descen-
 dentes, sed etiam inter filios testatoris institutos fa-

- 4 Fideicom. quandoque ex ratione adiecta inducitur.
- 5 Consanguineorum nomen est collectivum plurimum personarum & graduum.
- 6 Et qui sunt proprie, & improprie consanguinei.
- 7 Ratio sicut dictum restringit, ita fideicommissum, & dispositionem ampliat.
- 8 Remaneo verbum unctum uniueritati bonorum fideicommissum importat.
- 9 Consanguineorum appellatio in testamentis, feminas quoque comprehendit.
- 10 Filij, & filia patris familiam, agnationem, & consanguinitatem sequuntur, haud matris.
- 11 Feminae quando successu post masculos vocatae censentur etiam sub nomine collectiuo.
- 12 Inter vocatos nomine collectiuo proximior quis admittatur testatoris ne, an grauati.
- 13 In fideicommissi proximior testatoris, non autem grauati admittendus.
- 14 Copulata pariformiter intelliguntur.
- 15 L. cum ita §. in fideicommissio ff. de lega. 2. declaratur, & Soz. in l. si cognatus ff. de rebus dub. & in consil. 249. lib. 2.

E P I T O M E.

FIDEICOMMISSVM dicitur inductum per rationem adiectam, vt bonaremaneat inter suos consanguineos, & nepotes, ad quod feminae admittuntur, & proximiores testatoris praferuntur proximioribus grauati.

CONSILIVM LXXXIII.

ISIS ijs, q. clarissimus dñs Consultor pri-
mus satis ab undè deduxit, Et si parū, aut
nihil posse illis addi cognoscā, tñ vt oī
quo possum, officio Camillae mulieri no-
bilissimae satisfaciam pro vtili mea nonnulla iam di-
ctis addere conabor. Praesupposita itaque conclusio
ne in primo dubio facta, q. fideicommissum defec-
rit, dicendum quippe videtur, Camillam filiam testa-
toris nullo modo posse admitti; non ab intestato,
quia hmōi successio, condito testō valido, cessat l.
quandiu cum similibus ff. de acq. hære. nec ex testa-
mento vt haeres vniuersalis, quia solū in certis rebus
fuit instituta, alijs vniuersaliter institutis, ad not. in l.
j. §. si ex fundo, & in l. ex facto la grande ff. de hered.
institut. & in l. quoties C. eodem titulo, nec etiā obli-
quē, quia per obitum Guidonis, qui sine filijs mascu-
lis vltimo loco decessit, cuique nullus alius substi-
tutus reperitur, fideicommissum de fecit iuxta presup-
posita à Consultore primo in principio sui consilij,
& ideo virtute illius ad bona testatoris admitti non
potuit l. vnica §. si autem aliquid sub cōditione C.
de cad. tollen. ¶ Adde ¶ regulam esse, q. fideicommis-
sa locum non habent, nisi in casibus, qui verbis in te-
stamento expressis cōprehenduntur neq. sola mēns
sufficit, nisi testator ita voluisse ex coniecturis, quā
ex verbis testī colligantur, appareat gl. in ver. volun-
tas in l. cū virum, & ibi doc. C. de fideic. ac semper di-
ci pōt. de hoc nō loquit substitutio. Ioā. And. in ad-
di. Spe. in rub. de testa. vers. occurrit ad fi. Oldra. in p. f.
21. thema tale est, & Abb. in p. f. 160. facti cōtingētia.
Sed nulla in parte testī Camilla, seu aliq. femine, vel
descendētes ex eis ad hereditatem vocati reperiunt,
igitur & c. Quinimmo si totus substitutio, & testī
tenor consideretur, solum masculos tam obliquē, q.
directē ad hereditatem vocatos, & in cōditione po-
sitos fuisse constabit: Quo fit, vt testator solum mas-
culinitatem considerauerit, per quam agnationes,
& familiae, non autem per feminas conseruari cen-
sent, institui de legitima agnato, successio §. ceterū,
& §.

Z

& §.